

"Укрпошта" проти НБУ. Чому загострився конфлікт та що заважає створити поштовий банк

07:00 09.04.2026 Чт
🕒 11 хв

В НБУ піддали сумніву компетенцію Смілянського. Що відповіла компанія?

 ДМИТРО СИДОРОВ

"Укрпошта" та НБУ мають тривалу історію конфлікту (Колаж РБК-Україна)

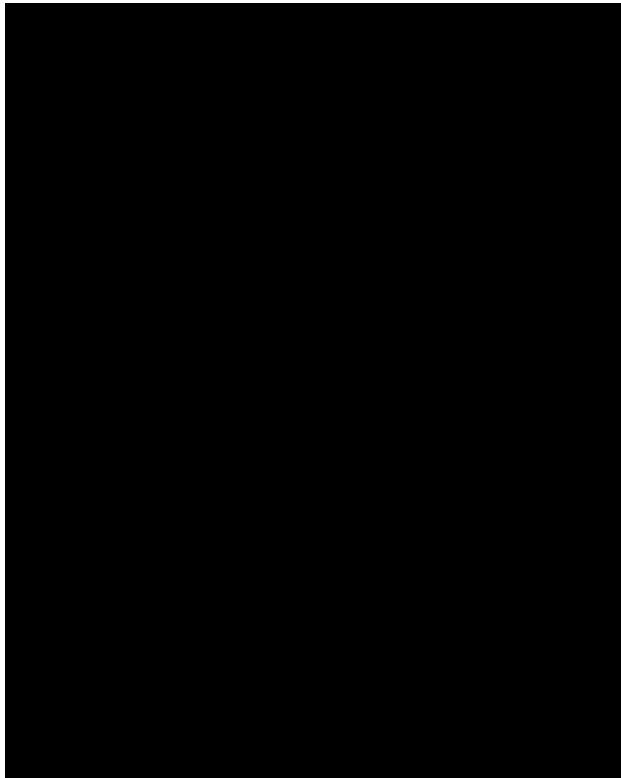
Конфлікт між "Укрпоштою" та Національним банком виходить за межі ділової суперечки. Регулятор наклав на компанію штраф, вона готує судовий позов, сторони публічно критикують одна одну.

Які аргументи мають учасники конфлікту, як він впливає на можливість розширити доступ до банківських послуг для мільйонів громадян та що думають про це представники влади – у матеріалі [РБК-Україна](#).

> **Читайте також:** [В Нацбанку попередили, що інфляція зростає вище очікувань](#)

Головне:

- Акціонер "Укрпошти" зайняв дипломатичну позицію, в парламенті вимагають негайно припинити конфлікт
- "Укрпошта" наполягає на власному банку, в НБУ вказують на збитковий стан компанії
- Сторони сперечаються про банківський бізнес та роботу наглядової ради
- Смілянський не згоден та готує судовий позов
- НБУ оштрафував компанію на 255 тисяч гривень

Суперечка між НБУ та "Укрпоштою" триває давно, приводом для його загострення став нещодавній штраф від регулятора (інфографіка РБК-Україна)

Привід для нового конфлікту

Складні стосунки між "Укрпоштою" та Національним банком тривають вже давно – з тих пір, як поштовий оператор вирішив стати банком. В [інтерв'ю РБК-Україна](#) гендиректор "Укрпошти" Ігор Смілянський розповідав, що створення власного банку та надання фінансових послуг дозволить компанії більше заробляти та фінансово оздоровити велику інфраструктуру – тисячі відділень та листонош по всій країні.

Для реалізації цього задуму у грудні минулого року [був прийнятий закон](#), який передбачав запровадження нового типу фінансової установи – банку фінансової інклюдії. Він буде мати обмежений функціонал, наприклад, здійснювати платежі, відкривати картки, видавати невеликі кредити. Ідея створення такого банку полягає у тому, щоб залучити (англ. inclusion – залучення) якомога більшу кількість громадян на територіях, де немає банківських відділень (сільська місцевість, прифронтові райони) до можливості отримувати фінансові послуги.

Присутність "Укрпошти" в кожному населеному пункті **додає аргументів** позиції Смілянського. Проте, ще в червні 2025 року НБУ чітко заявив, що не передбачається жодних послаблень щодо акціонерного капіталу, ліквідності, корпоративного управління, системи управління ризиками та інших вимог до установ, які захочуть стати банком фінансової інклюдії. В Нацбанку неодноразово звертали увагу на збитковий фінансовий стан поштової компанії.

Нова сторінка конфлікту почалася після того, як 16 березня [НБУ прийняв рішення накласти на "Укрпошту" штраф](#) за те, що компанія відмовилася надати пакет документів на вимогу регулятора. Розмір штрафу склав 255 тисяч гривень.

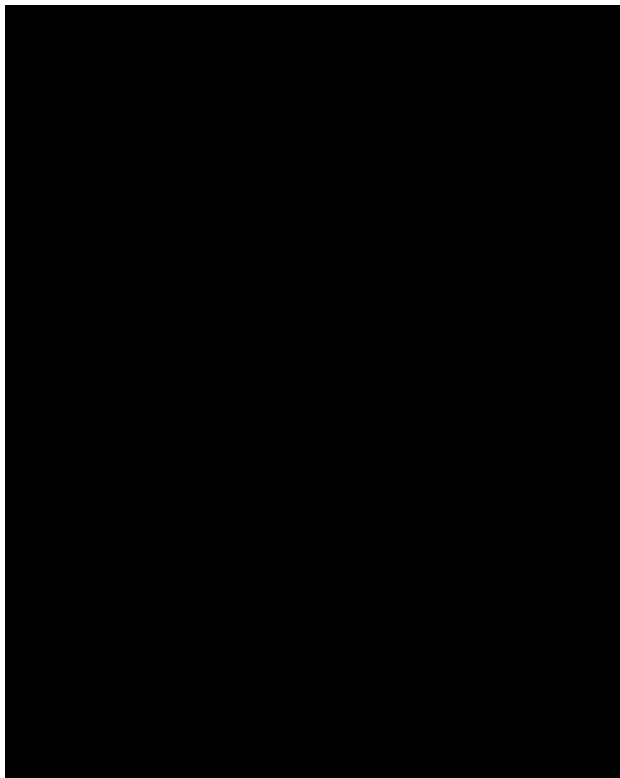
27 березня "Укрпошта" офіційно заявила, що Нацбанк вимагав інформацію, яка не стосується сфери його діяльності і належать до компетенції акціонера – держави в особі Міністерства розвитку громад і територій. Компанія сплатила штраф, але повідомила, що готує проти НБУ судовий позов.

Суть претензій сторін

Нацбанк вимагав у компанії інформацію про порядок денний та протоколи засідань її наглядової ради, повідомив 27 березня на своїй Facebook-сторінці Ігор Смілянський. Компанія надала інформацію, яка стосувалася сфери платіжних послуг (діяльність "Укрпошти", яку регулює НБУ), проте відмовилася надавати матеріали засідань, на яких обговорювалися інші питання.

НБУ вимагав всі протоколи засідань наглядових рад, говорить в коментарі РБК-Україна Смілянський. Компанія не може передавати цю інформацію, адже члени наглядової ради повинні мати можливість вільно обговорювати питання розвитку компанії. Вони не зможуть це робити, якщо матеріали їх обговорень буде читати регулятор, прокуратура, податкова або інший контролюючий орган, впевнений гендиректор "Укрпошти".

В НБУ вважають, що регулятор має право запитувати у ліцензіата документи, які підтверджують належний рівень корпоративного управління. Простіше кажучи, в Нацбанку хочуть переконатися, що наглядова рада компанії працює незалежно від менеджменту.

"Укрпошта" та НБУ мають діаметрально протилежні погляди (інфографіка РБК-Україна)

"Протоколи наглядової ради є доказом того, що цей орган реально функціонує, а не існує формально", - коментують РБК-Україна в Національному банку та додають, що зі змісту цих документів можна переконатися, що наглядова рада функціонує повноцінно, а директор – не сконцентрував надмірні повноваження. До речі, у серпні минулого року наглядову раду поштової компанії покинули декілька членів, а один із них – Рінат Адбрасілов у листі до Міністерства розвитку громад і територій звинувачував менеджмент у [створенні токсичної атмосфери всередині компанії](#).

В НБУ також заперечили, що зацікавилися інформацією про засідання наглядової ради "Укрпошти" лише нещодавно, про що заявляв Смілянський. "Це питання є частиною системного нагляду НБУ за "Укрпоштою"... Підставою для посиленої уваги є

системний характер недоліків корпоративного управління та управління ризиками (в поштової компанії - ред.), – прокоментували виданню в Нацбанку.

У дописі на офіційній Facebook-сторінці від 27 березня НБУ нагадав, що "Укрпошта" тривалий час не мала сформованої наглядової ради. Критично необхідно сформувати дієздатну раду в найближчі терміни, вважає регулятор.

Читайте також: "Укрпошта" підвищує тарифи. Скільки з 1 квітня коштує доставка посилки?

На сьогодні в наглядовій раді компанії працюють 4 із 7 членів – два незалежних директори і два залежних (представників держави), пояснює РБК-Україна Смілянський. У травні закінчуються повноваження двох незалежних членів і тому, Міністерство економіки оголосило конкурс для відбору одразу 5 нових представників наглядового органу.

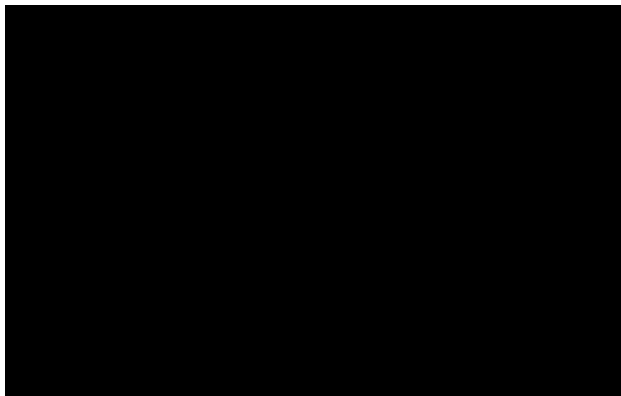
Проблеми із формуванням наглядової ради Смілянський пов'язує з тим, що НБУ довго погоджує кожного нового кандидата. Наприклад, Нацбанк погоджував два роки Ігоря Мітюкова (помер 7 квітня - ред.), який був міністром фінансів у 1997-2001 роках та представником України в ЄБРР. Оскільки перелік критеріїв до членів наглядових рад дуже розпливчастий, НБУ може сказати "А мені не подобається", коментує керівник компанії.

У відповідь в НБУ зазначили, що діють у строках, які визначені законом, та навели приклад, що з листопада 2023 року по березень 2026 року погодили 8 членів наглядової ради "Укрпошти".

Гостроти конфлікту додало те, що Нацбанк публічно (у Facebook) піддав сумніву професійну компетенцію Смілянського. Реагуючи на це, гендиректор "Укрпошти" нагадав, що за 9 років його перебування на посаді, в компанії не було жодного корупційного скандалу. Проте Смілянський не планує подавати позов про захист ділової репутації, з огляду на ключову роль Нацбанку в переговорному процесі з міжнародними фінансовими партнерами України.

Створення "Укрпошта.Банку"

Державний поштовий оператор не полишає сподівань створити свій власний банк. Раніше цьому заважав від'ємний капітал компанії, який за версією Смілянського виник після того, як НБУ змінив методику розрахунку цього показника. Нещодавно "Укрпошта" провела переоцінку капіталу і планує публічно її представити в кінці квітня. Він буде становити декілька мільярдів гривень, що значно перевищує вимоги для банківської установи, зазначає керівник компанії.

До кінця квітня "Укрпошта" планує представити оновлені фінансові показники, щоб стати банком (Віталій Носач, РБК-Україна)

В НБУ говорять, що розглянуть нове значення капіталу, коли

"Укрпошта" подасть документи для створення або купівлі банку, але нагадують й про інші критерії для отримання банківської ліцензії. Зокрема, претендент на придбання банку має бути прибутковим, тоді як "Укрпошта" тривалий час отримує збитки, коментують РБК-Україна в Нацбанку. Компанія ще не подавала до НБУ пакету документів, щоб розпочати банківський бізнес.

Щоб подати такі документи має бути затверджена процедура для організації, яка планує стати банком фінансової інклюдії. "НБУ досі її не розробив, хоча закон був підписаний президентом в кінці грудня 2025 року", – зазначає Смілянський та додає, що як тільки така процедура з'явиться, компанія скористається своїм шансом.

Читайте також: [Чи цікавлять інвесторів збанкрутілі банки?](#)

Раніше "Укрпошта" розглядала можливість створити банк на основі PINbank, який належав росіянам, був націоналізований, виведений з ринку та переданий Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). Проте цей [банк вже вирішила купити польська фінансова компанія Zen.com](#). Під час підготовки до конкурсу на нового інвестора для цього банку "Укрпошта" не надсилала до ФГВФО своїх представників для вивчення потенційної можливості купівлі цього банку, його фінансового стану та процедур фонду, повідомили джерела РБК-Україна.

Ігор Смілянський підтвердив цю інформацію виданню та зазначив, що не бачить у цьому доцільності. "Ми можемо зробити все що завгодно (створити або купити банк - ред.), але будь-який перехід права власності на банк погоджується НБУ, тому ми приходимо до того самого", – сказав він.

Бачення конфлікту третіми сторонами

У Міністерстві розвитку громад і територій, яке виступає акціонером "Укрпошти" від імені держави, знають про конфлікт з регулятором. Акціонер отримував від НБУ листи з інформацією про те, що повноваження гендиректора і наглядової ради компанії "частково перетиналися".

"Для нас це був один із аргументів, чому ми прийняли рішення про перезавантаження наглядової ради", – коментує РБК-Україна заступник міністра розвитку громад і територій Євген Дубогриз. При цьому, відомство не береться оцінювати діяльність Смілянського, адже це прерогатива наглядового органу.

Міністерство не виступає проти того, щоб НБУ мав доступ до матеріалів засідань наглядової ради. Акціонер бачить це як частину стандартних процедур нагляду за фінансовим сектором, але наголошує на необхідності дотримання балансу між наглядовими функціями Нацбанку та незалежністю компанії.

Читайте також: [В Мінрозвитку громад і територій назвали умови відновлення авіаперельотів](#)

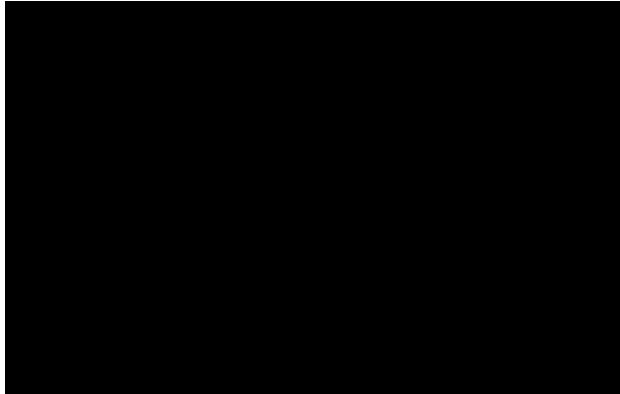
В Мінрозвитку громад підтримують ініціативу "Укрпошти" створити власний банк, але одночасно готові розглянути й інші опції. "Якщо норми законодавства та регуляції НБУ не дозволяють "Укрпошт" набути банк у стислі терміни, ми готові розглянути інші варіанти розвитку фінансової інклюдії", – говорить Євген Дубогриз.

Заступник міністра додає, що "Укрпошта" могла би співпрацювати з одним із великих державних банків. Проте Смілянський раніше говорив, що [компанії вигідніше мати власний банк](#), адже партнер завжди може знизити розмір плати поштовому оператору за доставку пенсій чи інших платежів.

Отже, міністерство зайняло досить дипломатичну позицію.

Разом з тим, конфлікт триває і розкриває більш глибоку проблему, вважає ексміністр економіки та член Ради НБУ у 2016-2023 роках Богдан Данилишин. Проблема виникла тому, що відсутня узгоджена стратегія держави – як поєднати жорстку монетарну модель та розширити доступ до фінансових послуг, коментує РБК-Україна експерт.

Для вирішення конфлікту необхідно чітко визначити модель фінансової інклюзії – хто і як забезпечить доступ до банківських послуг у громадах, але при цьому не робити "особливих режимів" для окремих гравців ринку. "Національний банк і "Укрпошта" мають бути не опонентами, а частинами єдиної системи", - вважає Данилишин.

Данило Гетманцев закликав сторони знайти спільну мову (Віталій Носач, РБК-Україна)

Його думку підтримує голова парламентського комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев. "Я категорично засуджую сам факт з'ясування особистих стосунків (Смілянського та голови НБУ Андрія Пишого - ред.) через повноваження підпорядкованих установ. **Це треба припинити негайно**", - прокоментував виданню Гетманцев. Комітет планує детально вивчити ситуацію та вже очікує пакети документів з позиціями НБУ та "Укрпошти".

Гостра публічна реакція обох сторін показала, що конфлікт дійсно виходить за рамки ділової комунікації. Такі стосунки блокують процес створення банку фінансової інклюзії. Очевидно, що Нацбанк та "Укрпошта" мають знайти спільну мову, адже в результаті їх суперечки страждають інтереси громадян, які проживають у прифронтових та віддалених регіонах.

Питання – Відповіді (FAQ)

Чому конфлікт між "Укрпоштою" та НБУ активізувався останнім часом?

В середині березня НБУ наклав на поштову компанію штраф за ненадання інформації про засідання її наглядової ради. "Укрпошта" оплатила штраф, але не згодна з позицією Нацбанку і готує судовий позов.

Яка основна причина конфлікту?

НБУ вважає, що "Укрпошта" має значні проблеми із роботою наглядової ради, вона тривалий час не сформована, а гендиректор має багато повноважень. В свою чергу, Ігор Смілянський вважає, що НБУ втручається в роботу компанії і затягує процес погоджень членів наглядового органу.

Який банк хоче створити "Укрпошта"?

Банк фінансової інклюзії. Це буде установа з обмеженими банківськими функціями, але можливістю обслуговувати клієнтів поза відділеннями. Роботу такого банку можна буде розгорнути на прифронтових та віддалених територіях.

На якому етапі зараз перебуває створення поштового банку?

"Укрпошта" готує нову оцінку власного капіталу, вона буде опублікована в кінці квітня. Після цього компанія очікує на запровадження з боку НБУ процедури отримання обмеженої банківської ліцензії і буде подаватися на її отримання.

Яким чином конфлікт заважає створенню банку фінансової інклюзії?

Нацбанк погоджує створення нового банку та купівлю банківської установи. Щоб "Укрпошта" могла відкрити банк, в будь-якому випадку потрібне погодження регулятора і тому для утворення поштовим оператором банку необхідно врегулювання конфлікту.

Яка позиція акціонера "Укрпошти" – Міністерства розвитку громад і територій?

Міністерство розвитку громад і територій (акціонер "Укрпошти") зайняло досить дипломатичну позицію. Акціонер згоден з тим, що НБУ має право отримати інформацію про засідання наглядової ради, але закликає до балансу між регулюванням та незалежністю компанії.

Що кажуть про конфлікт у парламенті?

Голова комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев вважає, що конфлікт маж бути негайно припинений. Він очікує документи від сторін для їх вивчення.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

Національний банк України

Банки

Укрпошта

НОВИНИ

Прильоти балістики та сотні дронів у небі: ЗСУ розкрили деталі нічної атаки росіян

НОВИНИ

Новини України

Війна в Україні

Економіка

Світ

Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

БІЗНЕС

Економіка
Фінанси
Авто
Тех
Енергетика

АНАЛІТИКА

Статті
Інтерв'ю
Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші
Зміни
Освіта
Суспільство

РОЗВАГИ

Шоу бізнес
Поради
Гороскопи
Свята
Цікаве
Спорт

LIFESTYLE

Психологія
Їжа
Подорожі
Здорове життя
Мода та краса

Про компанію

Редакційна політика і стандарти

Як стати нашим автором

Правила користування

Правова інформація

Політика конфіденційності

Контакти

Команда

Вакансії в РБК-Україна

Розмістити рекламу

Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка portalу - <https://www.rbc.ua>. Фотографії, зображення належать їх правласникам. Всі фотографії на Portalі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компанії, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.